ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ГОРОДА ИННОПОЛИС

ул. Спортивная, д.114, г.Иннополис,
Верхнеуслонский район,
Республика Татарстан, 420500

ИННОПОЛИС ШӘҺӘРЕНЕҢ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Спортивная ур., 114-нче йорт, Иннополис
шәһәре, Югары Ослан районы, Татарстан
Республикасы, 420500

тел. (843) 212-27-24, e-mail: city@innopolis.ru, www.verhniy-uslon.tatarstan.ru/rus/innopolis.htm

ПОСТАНОВЛЕНИЕ — КАРАР

07.08.2023 Иннополис ш. 76

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә җирләү эшен оештыру турында

«Күмү һәм күмү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставы, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләре нигезендә, халыкның санитар-эпидемиологик иминлеген тәэмин итү максатларында Иннополис шәһәре Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә ритуаль хезмәт күрсәтүләрне оештыру һәм күмү урыннарын карап тоту тәртибен, кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карар Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә (http://pravo. tatarstan.ru), Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталында интернет челтәрендә (http://verhniy-uslon tatarstan.ru) һәм Иннополис шәһәре Мэриясе бинасында урнашкан мәгълүмат стендында) урнаштырылырга тиеш..

3. «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә җирләү эшен оештыру турында» Иннополис шәһәре Башкарма комитетының 20.04.2023 ел 45 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Иннополис шәһәре Башкарма комитеты җитәкчесе урынбасарына - торак-коммуналь хуҗалык, төзекләндерү, төзелеш һәм архитектура бүлеге башлыгы С.А. Беловка йөкләргә.

Җитәкче И.Р. Хуззятов

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» Башкарма комитетының 2023 елның 07 августыннан № 76 карарына
Кушымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә ритуаль хезмәтләр күрсәтүне һәм күмү урыннарын карап тотуны оештыру Тәртибе

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Тәртип «Җирләү һәм җирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Президентының «Үлгәннәрне җирләү буенча хезмәтләр күрсәтүгә гражданнарның хокуклары гарантияләре турында» 1996 елның 29 июнендәге 1001 номерлы Указы, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә эшләнгән.

1.2 Әлеге тәртип мәетләрне (калдыкларны), үлгәннәрнең яки һәлак булганнарның көлен күмү (яңадан күмү) белән бәйле мөнәсәбәтләрне җайга сала, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлегенең барлык булган һәм яңа төзелә торган зиратлары территориясендә җирләү эшен оештыру нигезләрен, җирләү урыннарын тоту кагыйдәләрен билгели.

1.3. Әлеге Тәртип Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендәге барлык зиратларда гамәлдә һәм оештыру-хокукый рәвешләренә бәйсез рәвештә барлык хуҗалык итүче субъектларны, шулай ук аларга килүче гражданнарны үтәү өчен мәҗбүри.

1.4. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә зиратлар җәмәгать урыннарында булалар һәм, аларның ихтыярын исәпкә алып, һәлак булганнарның мәетләрен (калдыкларын) һәм һәлак булганнарның мәетен (калдыкларын) күмү өчен билгеләнгән. Зират территориясендә үлгән кешеләрне күмү һәм ритуаль хезмәтләр күрсәтү өчен билгеләнгән биналар, корылмалар һәм башка объектлар урнаштырылырга мөмкин.

1.5. Җәмәгать зиратларында үлгән (һәлак булган) хәрбиләрне, хәрби җыеннарга чакырылган гражданнарны, эчке эшләр органнары, дәүләт янгынга каршы хезмәте, наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр әйләнешен контрольдә тоту органнары хезмәткәрләрен, сугышта катнашучыларны, хәрби хезмәттән азат ителгән затларны күмү өчен билгеләнгән хәрби участоклар, әгәр дә бу күрсәтелгән затларның ризалыгына яисә иренең, якын туганнарының яисә башка туганнарының теләгенә каршы килмәсә, булырга мөмкин.

1.6. зират күмү мөмкинлеге буенча бүленә:

- аларда теләсә нинди төр күмүләр үткәрелә торган зиратлар;
- җирләүләр башкарылмаган зиратлар

1.7. Үлгән яки вафат булган кешеләрнең (алга таба - үлгәннәрне) мәетләрен

һәм көлләрен җирләү үлгәннәрнең (вафат булган) мәетләренә лаеклы мөнәсәбәт һәм халыкның санитар-эпидемиологик иминлеген тәэмин итү, үлгән кешенең Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге зиратында җирләнү хокукын гарантияләү максатларында башкарыла.

1.8. Үлгәннәрне җирләү, күмү, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге зиратларында кабер өстенә корылмалар урнаштыру (алмаштыру) буенча эшләр әлеге Тәртипнең 9 – № 15 кушымталары белән билгеләнгән Иннополис шәһәре Башкарма комитетына (алга таба - вәкаләтле орган) гаризалар тапшырганда һәм әлеге тәртипнең 5 - 8 нче кушымталар белән ярашлы рәвештә вәкаләтле орган карарларын алуда башкарыла.

2 бүлек. Зиратларның эшен төзекләндерүгә һәм оештыруга төп таләпләр

2.1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге зиратлары муниципаль, гореф - гадәтләре буенча җәмәгать, җирләү тибы буенча традицион һәм дини булып тора.

2.2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге зираты Җирләүләрне гамәлгә ашыру өлешендә өч төрле: ачык, ирекле күмүләр өчен ябык һәм ябык булырга мөмкин.

Ачык зиратлар - күмү чикләнмичә башкарыла торган яңа урыннар булдыру өчен җирләре булган зиратлар.

Ирекле күмү өчен ябык зират - яңа урыннар булдыру өчен буш җир участоклары булмаган зират, ә күмү урыны булган каберлекләргә генә башкарыла.

Ябык зиратлар - үлгәннәрне күмү башкарылмаган зиратлар. Зират статусы турында карар вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

2.3. Зиратларны төзекләндерү, аларны тиешле тәртиптә карап тоту, җирләүнең санитария нормаларын үтәү, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә кирәкле хезмәт күрсәтүче персонал белән зиратларга хезмәт күрсәтүче җирле үзидарә органнары һәм оешмалар тарафыннан тәэмин ителә.

2.4. Җирләүнең (яңа зиратларны) яңа урыннарын булдыру турындагы карар вәкаләтле орган карары белән кабул ителә.

2.5. Зират территориясе күмү ысулына карамастан функциональ зоналарга бүленә:

1) керү;

2) ритуаль;

3) административ-хуҗалык эшчәнлеге;

4) күмү зонасы;

5) периметр буйлап зиратның яшел яклау зонасы.

2.6. Керү зонасында карала:

1) керү төркеме (транспорт өчен аерым керү-чыгу һәм килүчеләр өчен керү-чыгу) зиратның исемен һәм җирләү эшен оештырган өчен вәкаләтле органны күрсәтеп;

2) керү юлын яктырту;

3) аерым хуҗалык керүе;

4) чүп-чар җыю урналары;

5) административ биналарны, участокларны, юлларны, тарихи һәм мемориаль каберләрне, гомуми файдалану урыннарын һәм сууткәргеч краннарын (техник

ихтыяҗлар өчен су туплау бакларын) билгеләүче схематик план;

6) хакимиятнең белдерүләрен һәм боерыкларын, зиратларга бару кагыйдәләрен, гражданнарның хокукларын һәм бурычларын урнаштыру өчен белешмә-мәгълүмат стенды;

Керү зонасында башка җирләү сервисы объектлары һәм килүчеләрнең ял итү урыннары урнаштырылырга мөмкин.

2.7.Траур процессын тоткарлыксыз үтү өчен зиратларда капка киңлеге 4,0 м. Кадәр, ян капка киңлеге 1,2 м. кадәр җитәргә мөмкин.

2.8 Зиратларның ритуаль зонасын төп керү һәм административ-хуҗалык тирәсенә урнаштырырга кирәк.

Ритуаль зонада матәм йолалары һәм хушлашулар үткәрү өчен биналар һәм корылмалар, гыйбадәт биналары һәм корылмалары, иҗтимагый билгеләнештәге һәйкәлләр, лапаслар белән ял итү мәйданчыклары, чүп-чар тапшыру заллары урнаштырылырга мөмкин.

Хәрби каберлекләр өчен җәмәгать зиратлары кварталларында хәрби хөрмәтләр өчен мәйданчыклар булырга мөмкин.

2.9.Административ хуҗалык зонасы - зират территориясенең бер өлеше, Анда административ-көнкүреш бинасы, матди һәм инвентарь складлары урнашкан.

2.10. Зиратлар җиһазландырылган булырга тиеш:

1) чүп җыю контейнер мәйданчыклары белән;

2) су сибү яки техник ихтыяҗлар өчен су саклагычлары;

3) машина кую урыннары.

2.11.Зиратлар территориясе киртәләнгән булырга тиеш.

2.12.Күмү зонасы зиратның төп функциональ өлеше булып тора. Зиратларның барлык типлары өчен күмү зонасы мәйданы гомуми мәйданның 65-75%ын тәшкил итәргә тиеш.

Күмү зонасының планлаштыру структурасы элементлары булып секторлар, кварталлар һәм күмү урыннары тора.

Секторлар киңлеге 3,0 м га кадәр каты өслекле эчке юллардан аерыла. секторлар эчендәге кварталлар киңлеге 1,2 м га кадәр булган каты өслекле аллеялар белән бүленә.

2.13. Зиратларда ялгыз күмүләр, тугандаш күмүләр, гаилә (ыруглык) күмүләре, мактаулы, хәрби, тугандаш (уртаклык) җирләүләр өчен участоклар каралган булырга тиеш.

2.14. Зиратлар периметры буенча хуҗалык әһәмиятенә ия булган божра (объезд) юлы һәм зиратны визуаль яклауны тәэмин итәргә, торак ягыннан күзәтүне ябарга тиешле мораль (Яшел) саклау зонасы булдыру киңәш ителә.

2.15. Җирләү урыннарын карау өчен тәкъдим ителә торган вакыт: майдан алып сентябрьгә кадәр - 8.00 сәгатьтән 19.00 сәгатькә кадәр, октябрьдән апрельгә кадәр - 8.00 сәгатьтән 17.00 сәгатькә кадәр

3 бүлек. Зиратларда күмү урыннары һәм аларның төрләре

3.1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлегенең барлык зиратларында кремацияләнмәгән тәннәрне җиргә (табутларда, табутларсыз) санитар-эпидемиологик нормаларга һәм кагыйдәләргә ярашлы рәвештә, гореф-гадәтләргә һәм дингә бәйле рәвештә җирлиләр.

3.2. Җирләү урыннары зиратны планлаштыру буенча билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

3.3. Зират территорияләрендә үлгәннәрне яки һәлак булганнарны диннәре буенча җирләү өчен аерым участоклар яки секцияләр дә булдырылырга мөмкин, шулай ук койма ысулы белән дә, коймасыз ысул белән дә җирләүләр башкарылырга мөмкин.

3.4. Җирләү урыннары түбәндәге төрләргә бүленә:

1) ялгыз;

2) туганнар;

3) гаилә (ыруглык);

4) мактаулы;

5) хәрби;

6) тугандаш (уртак).

Җирләү урыннары өчен җир кишәрлекләре түләүсез нигездә бирелә.

3.5. Ялгыз күмү урыны күләме 2,0 м х 2,0 м х 2,0 м х 1,5 м (озынлыгы, тирәнлеге, киңлеге) тәшкил итә.

3.6. Туган җирләүләр үлгән кешене күмү өчен зират территориясендә шул ук урында ир яисә хатын яки якын туганын күмүне гарантияләү өчен бирелә. Туганнары күмү урыннары турыдан-туры үлгән кешене күмгәндә бирелә. Туганлык каберлеге теркәлгән кешегә алга таба әлеге җирләү урынында җирләнү хокукы бирелә, шулай ук үлгән кешенең туганнары җирләнгән урында да җирләү рөхсәт ителә.

Туганнары урыннарында күмү (җирләү) әлеге кабергә соңгы күмү вакытыннан 15 елдан да иртәрәк булмаган вакытта рөхсәт ителә.

3.7. Гражданнарның гаилә (ыруглык) күмүләре - ике һәм аннан да күбрәк үлгән якын туганнарны күмү өчен иҗтимагый зиратларда аерым җир участоклары.

Якындагы туганнарына ир белән хатын, балалар, ата-аналар, уллыкка алынучылар, уллыкка алучылар, бертуган энеләре, бертуган сеңелләре, оныклары, бабалары, әбиләре керә.

3.8. Гаилә күмү өчен җир кишәрлеге бирү (резервлау) өчен, кызыксынучы зат (мөрәҗәгать итүче) гаилә күмү урынын алдан билгеләү өчен җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәткә мөрәҗәгать итә һәм гаилә күмү урынын алдан килештерү акты төзелә. Җирләү урынын алдан килештерү актында участокның урнашкан урыны (зиратның исеме, квартал, сектор, участок номеры), куллану күләме һәм шартлары (турыдан-туры яисә киләчәктә күмү) күрсәтелә. Алдан килештерү акты ике нөсхәдә төзелә, шуларның берсе мөрәҗәгать итүчегә тапшырыла.

3.9. 3.9. Вәкаләтле органга гаилә (туганлык) күмү урыны бирү турындагы мәсьәләне хәл итү өчен түбәндәге документлар бирелә:

1) гаилә күмү урынында күмү (яңадан күмү) күздә тотыла торган затлар даирәсен күрсәтеп, гаилә күмү урыны бирү турында гариза;

2) мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныклый торган паспорт яисә башка документ күчермәсен, төп нөсхә кушымта белән;

3) гаризада күрсәтелгән затларның дөреслекләр кушымтасы белән туганлык дәрәҗәсен раслый торган документларның күчермәләре;

4) күмү урынын алдан килештерү акты.

Әлеге тәртиптә каралмаган башка документлар бирүне таләп итү рөхсәт ителми.

Барлык тапшырылган документлар да мөрәҗәгать итүчегә шушы статьяда күрсәтелгән документларны тапшырган көнне аларны кабул итү датасы турында

тамга белән тапшырыла торган опись буенча кабул ителә.

Вәкаләтле орган бирелгән документларны исәпкә алуны һәм саклауны тәэмин итә.

3.10. Гаилә (туганлык) күмү өчен урын бирү яисә аны бирүдән баш тарту турындагы карар мөрәҗәгать итүче тарафыннан җеназа эше мәсьәләләре буенча вәкаләтле органга (күмү көненә кадәр бер көннән дә соңга калмыйча) үлем турында медицина таныклыгы яисә ЗАГС органнары тарафыннан бирелүче үлем турында таныклык бирү көнендә, шулай ук әлеге тәртипнең 3.9 пунктында күрсәтелгән документлар бирү көнендә кабул ителә.

3.11. Гаилә (ыруглык) җирләү урыны күләме (туганлык җирләнүе өчен түләүсез урын исәпкә алып) 12 кв.метрдан артмый.

3.12. Гаилә (туганлык) җирләү өчен урын бирү турындагы карар әлеге Тәртипнең 3.10 пунктында билгеләнгән срокта мөрәҗәгать итүчегә тапшыру турында хәбәр белән почта аша җибәрелә яки тапшырыла (алга таба хәбәр белән җибәрелә).

3.13. Гаилә (туганлык) күмү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы карар мөрәҗәгать итүчегә әлеге Тәртипнең 3.10 пунктында билгеләнгән вакытта, баш тарту.сәбәпләрен күрсәтеп, хәбәр ителә яисә җибәрелә.

Гаилә (ыруглык) җирләүгә урын бирүдән баш тарту түбәндәге очракларда рөхсәт ителә:

1) мөрәҗәгать итүче гаилә күмү (резервлау) өчен тәкъдим ителгән урыннан баш тарткан;

2) мөрәҗәгать итүче зиратның һәм архитектура-ландшафт зиратының структур үзенчәлекләренә бәйле рәвештә гаилә күмелгән урынны булдыру (резервлау) өчен бирелә алмый торган урын алырга теләк белдерде;

3) мөрәҗәгать итүче әлеге Тәртипнең 3.9 пунктында күрсәтелгән документларны тапшырмаган.

Мөрәҗәгать итүче гаилә күмүен суд тәртибендә булдыру өчен урын бирүдән (резервлаудан) баш тартырга яисә гаилә күмү урынын бирүдән баш тарту өчен нигез булган хәлләр бетерелгәннән соң гаилә күмелгән урынын булдыру өчен урын бирү (резервлау) турында гариза белән кабат мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

3.14. Зиратларда хөрмәтле җирләүләр үткәрү өчен аерым участоклар каралырга мөмкин.

3.15. Үлгәннәрне 5 кв. м. мәйданнан ким булмаган мактаулы җирләүләр өчен участокларда дәүләт, иҗтимагый оешмалар һәм гражданнар тәкъдим иткәнчә җирлиләр.

3.16. Зиратларда Бөек Ватан сугышында катнашучыларны, шулай ук кораллы конфликтларда һәлак булганнарны җирләү өчен аерым участоклар оештырылырга мөмкин. Үлгәннәрне әлеге участокларда җирләү үлгән кешенең сугыш хәрәкәтләрендә катнашуын раслаучы документлар күрсәтелгәндә башкарыла

3.17. Җәмәгать зиратларында үлгәннәрне күбесенчә дин (конфессия) билгесе буенча җирләү өчен участоклар каралырга мөмкин. Бу җирләү урыннарын дини зиратлардагы җирләү урыннарыннан аерып карарга кирәк, анда җирләү урыннары бары тик бер динне тоткан үлгәннәрне җирләү өчен генә билгеләнгән.

3.18. Җирләү өчен түләүсез бирелә торган җир участокларының күләмнәре:

Күмү төре	Озынлыгы, м	Киңлеге, м	Мәйданы, квадрат метрларда
Ялгыз	2,0	1,5	3
Туганлык	2,0	3,0	6

Гаилә (туган)	2,0	6,0	12
Мактаулы	2,0	2,5	5
Хәрби	2,0	2,5	5
Көл салынган урнаны күмү өчен	1,0	1,0	1

4 бүлек. Үлгәннәрне күмү тәртибе

4.1. Үлгәннәрне зиратта җирләү йола чаралары үткәрү юлы белән башкарыла: гәүдәсен (мәетен) , үлгән яки вафат булган кешенең көлен, этика һәм санитар таләпләргә каршы килмәгән гореф-гадәтләргә һәм традицияләргә ярашлы рәвештә күмү, үлгән кешенең гәүдәсен (мәетен) җирләү (кабергә, зиратка күмү) яки көл урнасын күмү (кабергә, колумбарийга күмү).

4.2. Гамәлдәге кануннар нигезендә, аның үлеменнән соң һәр кешегә, аның ихтыяр белдерүен исәпкә алып, күмү, гәүдәсен (мәетен) яки көлне күмү өчен җир участогын бушлай бирү гарантияләнә.

Үлгән кешенең яки үлгән кешенең гәүдәсен (мәетен) яки көлен җирләү өчен урыннар үлгәннәрне җирләү өчен бирелә. Бу зиратта җирләнмәгән кешеләр истәлегенә кабер корылмалары урнаштыру рөхсәт ителми.

4.3. Мәрхүмнәрне җирләү бары тик гражданлык хәле актларын рәсмиләштерүнең вәкаләтле органы тарафыннан бирелгән дәүләт үрнәгендәге үлем турында таныклык яисә билгеләнгән үрнәктәге перинаталь үлем турында медицина таныклыгы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.4. Зиратларда үлгәннәрне күмү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт көче белән яисә үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган зат тарафыннан, ул эшләрне башкару технологиясен вәкаләтле орган тарафыннан тикшереп торып башкарыла.

4.5. Үлгән кешене күмү өчен җир участогының күләме (күмү урыны) зират статусыннан һәм буш урыннар булудан чыгып вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнә.

4.6. Үлгән кешене җирләү өчен яңа (ирекле) участок биргәндә, кабергә дүрт якның берсеннән күмү урынының бөтен озынлыгы буенча ирекле керү тәэмин ителергә тиеш. Кабер янына ирекле керү мөмкинлеген тәэмин итә торган юл киңлеге 0,5 метрдан да ким була алмый.

4.7. Җирләү, кагыйдә буларак, зират территориясен рациональ файдалануны исәпкә алып эзлекле тәртиптә башкарыла. Участок, аның зурлыгы һәм күмүнең турыдан-туры урыны, үлгән кешенең ихтыяр белдерүен һәм вафат булганны күмү бурычын үз өстенә алган затның (мөмкинлек булганда) ризалыгын исәпкә алып, вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнә.

4.8. Җирләүләр зиратның буш җирләрендә, туган җирләрнең буш урыннарында һәм турыдан-туры булган каберләрдә дә башкарыла ала.

Гамәлдәге каберләргә үлгәннәрне күмү (алга таба - күчереп күмү) минерализация чоры узганнан соң гына башкарыла, ләкин соңгы күмү вакытыннан 15 елдан да иртәрәк түгел.

4.9. Ирекле участокта үлгән туганнарны күмү бары тик элек бирелгән чикләрдә генә рөхсәт ителә.

4.10.Үлгәннәрне туган җирләү урыннарының буш урыннарында һәм минеральләшү чоры тәмамланганнан соң, җирләү урыны өчен җаваплы гражданнарның шәхси гаризалары буенча, тиешле документлар булганда яки

җирләү урыны өчен җаваплы кешене җирләү бурычын үз өстенә алган затларның гаризалары буенча гына җирләү башкарыла.

Үлгәннәрне тиешенчә теркәлмәгән туган җирләү урыннарының буш урыннарында яки вәкаләтле органның җирләү урыны өчен җаваплы булган җирләү урыннары турында исәп-хисап мәгълүматлары булмаган очракта җирләү башкарылмый.

4.11. Җирләү урыны өчен җаваплы кеше үлсә, үлгән кеше аның турында кайгырткан кабергә күмү максатыннан, аны күмү бурычын үз өстенә алган кеше вәкаләтле органга әлеге кабергә күмү турында белешмәнең (таныклыкның) билгеләнгән үрнәген тапшырырга тиеш.

4.12. Кабер казу кишәрлектә һәм вәкаләтле орган билгеләгән чикләрдә тиешле рөхсәт алганнан соң гына башкарыла.

4.13. Үлгән яки вафат булган кешенең гәүдәсен (мәетен) күмү тиешле рөхсәт алганнан соң һәм вәкаләтле орган белгечләре контролендә генә башкарыла.

4.14. Үлгән кешенең каберен казуга һәм үлгән кешене күмүгә рөхсәт алу өчен, яисә үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган зат билгеләнгән үрнәктәге гариза белән вәкаләтле органга шәхсән мөрәҗәгать итә.

4.15. Гаризага түбәндәге документлар һәм аларның күчермәләре теркәлә:

1) яңа урында күмгәндә:

- дәүләт үрнәгенең үлеме турында таныклык яисә билгеләнгән үрнәктәге перинаталь үлем турында медицина таныклыгы;

- мөрәҗәгать итүченең паспорты.

Яңа урында җирләгәндә гаризаны зираттагы вәкаләтле орган белгечләре карый, күмү мөмкинлеге һәм күмү урынының урнашуы билгеләнә, шуннан соң гаризада тиешле билге куела; күмүгә гариза мөрәҗәгать иткәннән соң бер тәүлектән артык булмаган вакытта карала һәм килештерелә;

2) булган кабергә күмгәндә (гариза бары тик урын өчен җаваплы булганнардан гына кабул ителә):

- билгеләнгән үрнәктәге перинаталь үлем турында таныклык яисә медицина таныклыгы;

- җирләү урыны өчен җаваплы кешенең паспорты;

- билгеләнгән үрнәктә күмү турында белешмә (таныклык);

3) гамәлдә булган кабергә көлле урнаны күмгәндә (гариза бары тик күмү урыны өчен җаваплы булганнардан гына кабул ителә):

- үлем турында таныклык яисә перинаталь үлем турында билгеләнгән үрнәктәге таныклык;

-

- җирләү урыны өчен җаваплы кешенең паспорты;

- билгеләнгән үрнәктә күмү турында белешмә (таныклык);

- гариза бирүчегә кайсы крематорийда һәм кайчан үлгән кешенең калдыклары кремацияләнгәнен күрсәтүче кремация турында, көл бирү фактын раслый торган белешмә;

4) әлеге кабергә күмү турында белешмәсе (таныклыгы) булган үлгән кешене күмгәндә:

- җирләү урыны өчен җаваплы кешенең үлүе турында таныклык;

- җирләү урыны өчен җаваплы булган үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган затның паспорты;

- билгеләнгән үрнәктә күмү турында белешмә (таныклык). Мәгълүмат

(таныклык) булмаган очракта, мәрхүмне күмү күмүне теркәү Китабында булган архив мәгълүматлары нигезендә башкарылырга мөмкин.

4.16. Ир яисә хатын, балалар, ата-аналар, уллыкка алынган яисә уллыкка алучылар үлгән очракта һәм, күмү урыны өчен җаваплы булган кешегә мөрәҗәгать итү мөмкинлеге булмаганда, тиешле гариза белән әлеге кабергә күмү турында карар вафат булучының якын туганының гаризасы нигезендә вәкаләтле орган җитәкчесе тарафыннан кабул ителергә мөмкин.

4.17. Гамәлдәге кабергә күмү турында гариза зираттагы вәкаләтле орган вәкиле тарафыннан карала, шул ук вакытта исәпкә алу мәгълүматлары тикшерелә, күздә тотылган күмү урынына чыгу башкарыла, теркәү мәгълүматлары факттагы мәгълүматлар белән таныклана һәм, алар туры килгәндә, әлеге урында күмүне башкару мөмкинлеге билгеләнә, шуннан соң, җирләү урыны өчен җаваплы кеше хәзерге кабергә күмәргә ризалык биргән очракта, гаризада килештерү билгесе куела.

Гамәлдәге кабергә күмүгә килешү алу өчен түбәндәге сәбәпләр буенча баш тартырга мөмкин:

- җирләү урыны өчен җаваплы кешенең булмавы яисә күмүгә аның ризалыгы булмау;

- якын туганына үлем турында таныклыкның оригиналы яисә архив белешмәсе булмау;

- фаразланган урында теркәү нигезендә күмүнең факттагы мәгълүматларының туры килмәве;

- янәшәдәге күмүләрнең тынлыгын бозу куркынычы;

- якын-тирәдәге кабер корылмаларына зыян китерү куркынычы;

- кабер казу эшләрен башкаручы затларның гомере һәм сәламәтлеге куркынычы;

- зиратның тышкы төзекләндерү объектларына зыян китерү мөмкинлеге.

4.18 Җирләү (җирләргә күмү) турында гаризаны тикшергәннән соң, зиратта вәкаләтле орган белгече тарафыннан гариза, мөрәҗәгать итүченең күмү эшләрен башкаруга хокукы, тапшырылган документларның тулылыгы һәм кирәкле килештерүләр булу тикшерелә торган вәкаләтле орган администрациясенә тапшырыла.

Вәкаләтле орган белгечнең зиратта уңай тамгасы булмаган очракта, зиратта килештерүдән баш тартуның нигезлелеге тикшерелә.

4.19. Мөрәҗәгать итүченең җирләүгә хокуклылыгын тикшерү тәмамлангач, мөрәҗәгать итүчегә кабер казуга йә вәкаләтле органның вазыйфаи затының тиешле визасын салу юлы белән рөхсәт бирүдән баш тарту рөхсәт бирелә. Кабер казуга рөхсәт бирүдән баш тартканда, мөрәҗәгать итүче ачыкланган җитешсезлекләрне бетерергә һәм гариза белән кабат мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

4.20. Гариза бирүче алынган рөхсәт белән зиратның вәкаләтле орган белгечләренә мөрәҗәгать итә, шуннан соң гариза бирүче һәм кабер казуны гамәлгә ашыручы затлар кабер казу куркынычсызлыгы техникасы буенча мәҗбүри инструктаж үтәләр һәм зират инфраструктурасына һәм күрше җирләү урыннарына зыян китергән өчен шәхси җаваплылык турында кисәтеләләр.

4.21. Үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган зат һәм турыдан-туры кабер казу эшен башкарачак затлар зиратның эш режимын исәпкә алып эшләр башкарырга рөхсәт ителә.

4.22. Кайгылы йөреш үткән очракта яки кабер казыла торган урын янында җирләү үткәрелгән очракта, җир эшләре яки кабер корылмаларын урнаштыру буенча эшләр туктатыла.

4.23. Кабер казу эшләре тәмамланганнан соң вәкаләтле орган белгече тарафыннан санитария нормаларына һәм рөхсәт бирү документларына, шулай ук тирә-юньдәге чисталык һәм тәртипкә туры килү предметына әзерләнгән кабер карала. Гаризага туры килгән очракта, тамга ясала, аның нигезендә җирләү процессы үлгән кешене күмү өчен рөхсәт ителә.

4.24. Үлгән кешене турыдан-туры җирләү вакыты вәкаләтле орган белгече тарафыннан үлгәннәрне җирләүне контрольдә тоту мөмкинлеген тәэмин итү һәм башка җирләү процессияләре белән киселешне булдырмау максатыннан күрсәтелә.

4.25. Күмү эшләрен башкарганнан соң, күмү урынына чыгып, вәкаләтле орган белгече каберне чисталык, кабер һәм аның янындагы территорияләрдә тәртип, санитария-эпидемиология таләпләренә туры килү, тирә-яктагы каберлекләрнең, кабер өстендәге корылмаларның һәм зиратның инфраструктурасының сакланышы һәм тынлыгы предметына карый, шуннан соң кабер казу эшенә тиешле тамга куела.

4.26. Үлгән кешене күмгәннән соң, билгеләнгән үрнәктә барлык тамгалар белән күмүгә вәкаләтле орган вәкиленә бирелә, бу үз өстенә күмү бурычын алган затны күмү турында белешмә (таныклык) бирү өчен нигез булып тора.

4.27. Үлгән кешене тиешле рөхсәтсез яки билгеләнгән регламентларны бозып җирләү гамәлдәге закон нигезендә җаваплылыкка китерә. Вәкаләтле орган үлгән кешенең күмелгәнлеген төгәл билгеләү һәм раслау мөмкин булмау сәбәпле, үлгән кешенең билгеләнгән үрнәген зиратта күмү турында белешмә (таныклык) бирергә хокуклы түгел.

Бүлек 5. Үлгәннәрне (һәлак булган), тормыш иптәше, якын туганнары, башка туганнары булмаган яки үлгән кешенең законлы вәкилен җирләү

5.1. Тормыш иптәше, якын туганнары, башка туганнары яисә үлгән кешенең законлы вәкиле булмаганда яисә аларны җирләү мөмкин булмаганда, шулай ук үлгән кешене җирләү бурычын үз өстенә алган башка затлар өйдә, урамда яки башка урында булмаганда, эчке эшләр органнары аның шәхесен билгеләгәннән соң, җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан , ул аукцион нәтиҗәләре буенча вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнә, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, үлем сәбәбе билгеләнгәннән соң өч тәүлек эчендә башкарыла.

5.2. Шәхесләре Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән вакытта эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгәннәрне җирләү әлеге органнар ризалыгы белән җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан мондый очраклар өчен билгеләнгән җәмәгать зиратларында җирләү юлы белән башкарыла.

5.3. Мәет җирләү бурычын үз өстенә алган зат, өйдә, урамда яисә башка урында булмаганда яисә аларны җирләү мөмкинлеге булмаганда, вафат булганны күмү эчке эшләр органнары билгеләгәннән соң, Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, үлем сәбәбе билгеләнгәннән соң өч көн эчендә гәүдәсен (мәетен) күмү юлы белән Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә урнашкан зиратлар территориясендә теркәлгән һәм эшләүче зиратлар эше мәсьәләләре буенча килешү нигезендә махсуслаштырылган хезмәтләрне җәлеп итеп, вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла. Шул максаттан файдаланылмаган гәүдәсен (мәетен) күмү өчен зиратларда махсуслаштырылган участоклар булдырыла, шулай ук шәхесләре ачыкланмаган үлгән кешеләрне күмү өчен.

Бүлек 6. Җирләү урыннарын теркәү һәм яңадан теркәү

6.1. Зиратларда каберләр вәкаләтле орган тарафыннан мәҗбүри теркәлергә (яңадан теркәлергә) тиеш.
Вәкаләтле орган башкарылган җирләүләрнең кәгазь һәм электрон исәбен алып бара.

6.2. Җирләү урынын (каберен) теркәү вәкаләтле органның вазыйфаи заты үлгән кешене күмү процедурасы тәмамланганнан соң күмүне теркәү китабында башкарыла.

Җирләүләрне теркәү китабы вәкаләтле органда 25 ел дәвамында саклана, аннары ул Югары Ослан муниципаль районының муниципаль архивына саклауга тапшырыла.

6.3. Җирләүнең хуҗасыз урыннары барлыкка килүгә юл куймау максатларында җирләү урыннарын (каберләрне) теркәү үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган физик затларга гына рөхсәт ителә.

Мәрхүмне күмү бурычын үз өстенә алган зат (җирләү урыны өчен җаваплы) теркәү һәм күмү урынын исәпкә алу белән бәйле барлык мәсьәләләрне дә тәмамларга, шул исәптән тиешле документларны рәсмиләштерергә, исәпкә алу язмаларын күмү процедурасы тәмамланганнан соң ук кертергә тиеш.

6.4. Күмү урынын теркәгәндә үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган затка билгеләнгән үрнәкне күмү турында белешмә (таныклык), шулай ук кабернең теркәү номеры, күмүләрне теркәү Китабында язуның тиешле номеры бирелә.

Вәкаләтле органның вазифалы кешесе җирләү процедурасы тәмамланганнан соң кабер урынында теркәлү номерын билгеләргә яки аны үлгән кешене җирләү бурычын үз өстенә алган кеше урнаштыруын күзәтергә тиеш.

6.5. Күмү турында белешмә (таныклык) күмү урыны белән эш итү хокукын раслаучы документ булып тора.

Җирләү урыны өчен җаваплы кешенең яисә нотариаль таныкланган ышанычнамәле аның вәкиленең гаризасы буенча түбәндәге гамәлләр башкарыла:

- кабер өстендәге корылмаларны урнаштыру;
- башка затка күмү урыны өчен җаваплы кешенең хокукларын һәм бурычларын тапшыру;
- үлгән кешене яисә аның калдыкларын, минерализация процессы тәмамланганнан соң, гамәлдәге кабергә күмү;
- күчереп күмү (башка урында калдыкларны эксгумацияләү һәм күмү);

6.6. Җирләү урынын яңа затка яңадан теркәү турында карар кабул ителгәннән соң, вәкаләтле орган тарафыннан җирләүләрне теркәү Китабына тиешле язма кертелә.

Җирләү урыны өчен яңа җаваплы кешегә күмү турында белешмә (таныклык) бирелә. Җирләү турында иске белешмәләр (таныклыклар) вәкаләтле органга тапшырыла һәм утильләштерелә.

6.7. Билгеләнгән үрнәктәге белешмә (таныклык) югалган очракта, күмү урыны өчен җаваплы кешегә аның гаризасы буенча булган архив мәгълүматлары нигезендә дубликат бирелә.

6.8. Зиратта булган җирләү урынын раслау өчен, җирләү урыны өчен җаваплы кешегә, күмү урыннарын теркәү Китабында мәгълүматлар яки үлгән кешенең турыдан-туры күмелгәнлеген раслаучы дәлилләр булганда гына, билгеләнгән үрнәктәге белешмә (таныклык) бирелә.

Җирләүләрне теркәү Китабында белешмәләр булмаганда яисә күмү урыны өчен җаваплы мәрхүмне турыдан-туры күмү фактын раслаучы дәлилләр булмаганда,

үлгәннең биографик мәгълүматларын күрсәтеп, кабер өстендәге корылма барлыгы турында белешмә бирелә.

Бүлек 7. Кабер өстенә корылмалар урнаштыру тәртибе

7.1. Зиратларда кабер өске корылмалар ясау һәм урнаштыру әлеге тәртиптә каралган шартлар һәм Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Иннополис шәһәре Башкарма комитетының гамәлдәге норматив актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

7.2. Каберләрдә кабер корылмалары (һәйкәлләр, склеплар, кабер коймалары, чәчәк түтәлләре, цокольләр һ.б.) каберләрдә урын өчен җаваплы кешенең вәкаләтле органга гаризасы буенча куела яисә алыштырыла.

7.3. Әзерләнә һәм билгеләнә торган кабер корылмалары башка күмү урыннарына үтеп керүгә һәм зират территориясен төзекләндерү һәм агымдагы карап тотуга комачауламаска тиеш.

7.4. Үлем корылмалары күмү өчен бирелгән җир кишәрлеге чикләрендә билгеләнә. Участок чикләрендә һәйкәлләр, стелла, мемориаль тakталар, башка истәлекле билгеләр урнаштыру тыела.

7.5. Чәнечкеле-кискеч элементлы кабер коймалары урнаштыру тыела. Билгеләнгән кабер корылмаларының кишәрлек чикләреннән чыгып яки алар өстендә асылынып торучы өлешләре булырга тиеш түгел.

Билгеләнгән кабер өстендәге корылмаларның биеклеге 2 (ике) метрдан да артмаска, кабер коймалары 80 см дан да артмаска тиеш.

7.6. Зиратларда кабер өстендәге корылмаларны урнаштыру эшләрен башкару технологиясен тикшереп торып, эш башланганчы һәм алар тәмамланганнан соң, вәкаләтле орган белгечләре тарафыннан урнаштыру эшләрен башкару буенча махсуслаштырылган хезмәт көчләре белән башкарыла.

Җайланма технологиясен үтәмәү кабер өстендәге корылмаларга, инженерлык челтәрләренә китерелгән зыянны (бозуны, юкка чыгаруны), аллеяларны, юлларны, яшел утыртмаларны яисә тышкы төзекләндерүнең башка объектларын каплауны китереп чыгарган булса, эшләр заказчысы вәкаләтле орган билгеләгән тәртиптә төзелгән дефект актына нигезләнеп китерелгән зыянны тулы күләмдә капларга тиеш.

7.7. Кабер өстендәге корылмаларны урнаштыруны туфракны мөмкин булган утыртуга бәйле рәвештә үлгән кешене күмгәннән соң бер елдан да иртәрәк булмаган вакытта башкарырга тәкъдим ителә.

7.8. Билгеләнгән кабер корылмалары күмү урыны өчен җаваплы кешеләрнең милке булып тора, шуңа күрә аларга әлеге корылмаларны карап тоту һәм саклау бурычы йөкләнә.

7.9. Кабер ташларына (һәйкәлләргә) үлгән кеше турында дөрес булмаган биографик мәгълүматлар язу тыела.

7.10. Җирләү урыннары өчен җаваплы яисә куелган таләпләргә туры килми торган кабер өстенә корылмалар урнаштырган гражданнар кисәтү алганнан соң 30 көн эчендә җибәрелгән хокук бозуларны бетерү кирәклеге турында кисәтелә.

7.11. Вәкаләтле орган башка каберләргә керүгә комачаулаучы койма урнаштырылган ташландык җирләү урыны өчен җаваплы кешене билгели алмаган очракта, кызыксынган гражданнар катнашындагы комиссия тикшерүе нәтиҗәләре буенча башка каберләргә керүне тәэмин итү максатыннан ташландык җирләү урынының коймасын өлешчә сүтү (күчерү) турында карар кабул итәргә хокуклы.

7.12. Коры агачлар (авария хәлендәге агачлар), табигый бәла-казалар,

урлаулар һәм вандализм аркасында кабер өстендәге корылмаларны иминиятләштерергә тәкъдим ителә.

Бүлек 8. Кабер һәм кабер өстендәге корылмаларны карап тору, каберләрне хуҗасыз дип тану

8.1. Исеме күмүгә белешмә бирелгән затлар кабер өстендәге корылмаларны һәм яшел утыртмаларны (кабер өеме, һәйкәл, цоколь, чәчәк түтәле, койма, күмү турында кирәкле белешмәләр) үз көчләре белән яки башка затларны җәлеп итеп карап торырга тиеш.

8.2. Кабер өстендәге корылма (кабер ташлары) милекчесе теләге буенча, күрсәтелгән милекче һәм махсуслаштырылган хезмәт арасында җирләү эше мәсьәләләре буенча киртәләр җирләү урыннарына хезмәт күрсәтү, кабер өстендәге корылма (кабер ташы) кабул итү, койма саклау турында шартнамәләр төзелергә мөмкин.

8.3. Җирләү турында белешмәләр тулысынча булмаганда (һәйкәл, цоколь, койма, үлгән кеше турындагы мәгълүмат белән билге, тәре һ.б.) һәм күмүне 2 (ике) елдан артык рәттән карап тормаганда, зират администрациясе бурычлы:

1) күмү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт, кабернең торышы турында акт төзү өчен күмү эше мәсьәләләре буенча попечительләр советы вәкилләре катнашында комиссия чакыртырга;

2) кабер өстенә трафарет -каберне тәртипкә китерү кирәклеге турында кисәтү кую;

3) әлеге күмүне махсус китапта теркәргә;

4) хуҗасыз күмү яисә кабер янындагы корылманың тарихи-мәдәни кыйммәте ачыкланган очракта, аның сакланышын тарих һәм мәдәният һәйкәлләрен саклау һәм алардан файдалану турындагы законнар нигезендә тәэмин итәргә.

8.4. Кисәткәннән соң бер ел үткәч, әгәр кабер тәртипкә китерелмәгән һәм кызыксынган зат җирләнгән урыннар өчен җаваплылыкны раслаучы документаль дәлилләр китермәгән булса, җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган оешма җирләү эше мәсьәләләре буенча попечительләр советы вәкилләре белән бергә каберне һәм кабер ташын хуҗасыз дип тану турында карар кабул итәргә хокуклы.

8.5. Кабер өстенә куелган корылманы хуҗасыз дип тану турында акт төзелгәннән соң, үлгән кешене җирләү бурычын үз өстенә алган кешегә кабат заказ хаты белән каберне һәм кабер өстенә куелган корылманы тәртипкә китерү кирәклеге турында хәбәр җибәрелә һәм, әгәр таләп үтәлмәсә, акт төзелгәннән соң 3 ел узгач, әмма җирләү көненнән 20 елдан да иртәрәк түгел, кабер өстенә куелган корылма хуҗасыз дип таныла.

8.6. Кабер өстендәге корылмаларның сүтү тиешле акт белән рәсмиләштерелә.

8.7. Әлеге участокта кабат күмү кабер өстендәге корылманы хуҗасыз дип танытганнан соң 10 елдан да иртәрәк булмаган вакытта рөхсәт ителә.

8.8. Хуҗасыз каберләргә күмү әлеге кагыйдәләр нигезендә башкарыла.

Бүлек 9. Зиратларга бару кагыйдәләре

9.1. Зиратлар территориясендә килүчеләр җәмәгать тәртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.

9.2. Зиратка килүчеләр түбәндәге хокукларга ия:

1)үлгәннәрне күмү урыннарына йөрергә;

2) культ билгеләнешендәге объектларга йөрергә;

3) күмү урыннарын карап тоту;

4) вәкаләтле орган белән килештереп, кабер ташларын һәм башка кабер корылмаларын урнаштырырга, яңадан эшләргә, каберләрне төзекләндерү буенча нинди дә булса капиталь эшләр башкарырга, шул исәптән эскәмияләр урнаштырырга;

5) зират территориясенә автотранспорт чарасында керергә;

6) вәкаләтле орган белән килештереп, дини йолалар үткәрергә.

9.3. Дини йолалар гражданнар тарафыннан мөстәкыйль рәвештә дини оешмалар һәм конфессияләр билгеләгән гореф-гадәтләр буенча уздырыла һәм әлеге тәртипкә һәм башка хокукый актларга каршы килергә тиеш түгел.

9.4. Зиратлар территориясендә түбәндәгеләр тыела:

1) йорт хайваннарын көтү, кош-корт тоту, этләр йөртү;

2) учак ягарга, ком һәм балчык алырга, чирәм кисәргә;

3) җир казу;

4) һәйкәлләрне бозарга, территорияне чүпләргә;

5) яшел утыртмаларны сындырырга, чәчәкләрне өзәргә;

6) велосипедта, мопедларда, мотороллерларда, мотоциклларда, чаңгыда, чанада йөрергә;

7) спиртлы эчемлекләр эчәргә, психотроп чаралар һәм наркотиклар кабул итәргә, исерек һәм башка исерек хәлдә булырга;

8) территорияне металл ватык, төзелеш һәм көнкүреш калдыклары һәм башка материаллар белән пычратырга һәм чүпләргә;

9) хайваннарны күмүне һәм корбан чалуны башкарырга;

10) күмү урыннарында агачлар һәм куаклар утыртырга;

11) ул ябылганнан соң зират территориясендә булу;

12) чит мөлкәтне үзләштерергә, аның күченүен һәм башка үзидарәле гамәлләр башкарырга.

9.5. Зиратлар территориясендә эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру (каберләрне төзекләндерү материаллары, чәчәкләр, күмү йоласы предметлары белән сәүдә итү) тыела. Эшмәкәрлек эшчәнлеге бары тик Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Иннополис шәһәре Башкарма комитетының алынган рөхсәте нигезендә махсус билгеләнгән урыннарда гына мөмкин.

9.6. Мәет җирләү урыннарын мыскыллау яисә юкка чыгару Россия Федерациясе законнарында каралган җаваплылыкка китерә.

9.7. Үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган затлар (җирләү урыны өчен җаваплы) түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) тиешле документларны рәсмиләштерергә һәм кабернең теркәү номеры күмү процедурасы тәмамланганнан соң ук урында урнаштырылган дип ышанырга;

2) кабернең яңа теркәү номеры, иске орган утильләштерү өчен тапшырылганнан соң, күмү урынын яңадан теркәгән очракта, җирләү урынында урнаштырылган дип ышанырга;

3) каберне, кабер корылмаларын, яшел утыртмаларны һәм күмүләр турында кирәкле белешмәләрне тиешле хәлдә тотарга;

4) кабер калкулыкларын төзәтү, үләннәрне чабу, каберлекләрне ремонтлау һәм буяу, чүп-чарны махсус билгеләнгән урыннарга (контейнерларга) чыгару белән периметр буенча 0,5 м ераклыктагы территорияне чистарту вакытында башкарырга;

5) план буенча яңадан теркәлү узарга.

9.8. Дини оешмалар вәкилләре үз һәм башка конфессияләр вәкилләренә хөрмәт белән карарга, йолалар кылуга комачауламаска, җеназа оештыручы һәм үткәрүче персоналга җеназа күмү тантанасын үткәргәндә үз функцияләрен үтәүдә ярдәм күрсәтергә тиеш.

9.9. Кабердәге предметларны, кабердәге ритуаль атрибутларны урлауда гаеплеләр күмү урыннарын мәсхәрәләүдә яисә юкка чыгаруда Россия Федерациясе законнарында каралган җаваплылык тота.

Бүлек 10. Зиратлар территорияләрен карау буенча иҗтимагый чаралар

10.1. Зиратлар (шимбә, урта көннәр өмәләре) территорияләрен карау буенча төп иҗтимагый чаралар ел саен Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Иннополис шәһәре Башкарма комитеты тарафыннан апрель һәм май айларында, бәйрәмнәр һәм истәлекле даталар (Яз һәм хезмәт көне, Җиңү көне), дини бәйрәмнәр һәм истәлекле даталар (Пасха, Радоница, Ураза бәйрәме, Корбан бәйрәме һәм башкалар) алдыннан, сентябрьдә һәм октябрьдә оештырыла.

10.2. Зиратларга хезмәт күрсәтүче җирле үзидарә органнары һәм оешмалар, җыештыру инвентарен бүлеп бирү һәм махсус техника бирү юлы белән, зиратларда өмәләрне уздыруда инициатив төркемнәргә һәм берләшмәләргә ярдәм күрсәтә.

10.3. Зиратлар территорияләрен карау буенча җәмәгать чараларын оештыруны Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Иннополис шәһәре Башкарма комитеты башкара.

Бүлек 11. Дини зиратларда эшчәнлекне оештыру

11.1. Бу бүлек дини йолалар буенча шул ук диндә үлгәннәр янында дини зиратта күмелгән дин тотучыларның һәм үлгәннәрнең якын туганнарының хокукларын яклый.

11.2.Дини зират - бер диндә (конфессиядә) үлгәннәр өчен җирләү урыннарын, шулай ук үлгәннәрне җирләү һәм башка ритуаль хезмәтләр күрсәтү өчен билгеләнгән биналарны, корылмаларны һәм башка объектларны үз эченә алган җирләү билгеләнеше объекты.

11.3. Дини зиратлар, аларның уставлары зиратларда дини йолаларны гамәлгә ашыруны күздә тоткан үзәкләштерелгән дини оешмаларның тәкъдиме буенча төзелә ала.

Дини зиратлар төзелгәч, аның иҗтимагый яки башкача статусы үзгәрү рөхсәт ителми.

11.4. Дини конфессияләр карамагындагы корылмалар астындагы җир кишәрлекләре аерымланган, уникаль кадастр номерларына ия һәм дини оешмаларга Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән хокукта һәм срокка бирелә.

11.5. Дини зиратларның эшчәнлек тәртибе, тиешле дини берләшмәләр белән килештереп, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Иннополис шәһәре Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.